THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY
NOV 21 1947
14016

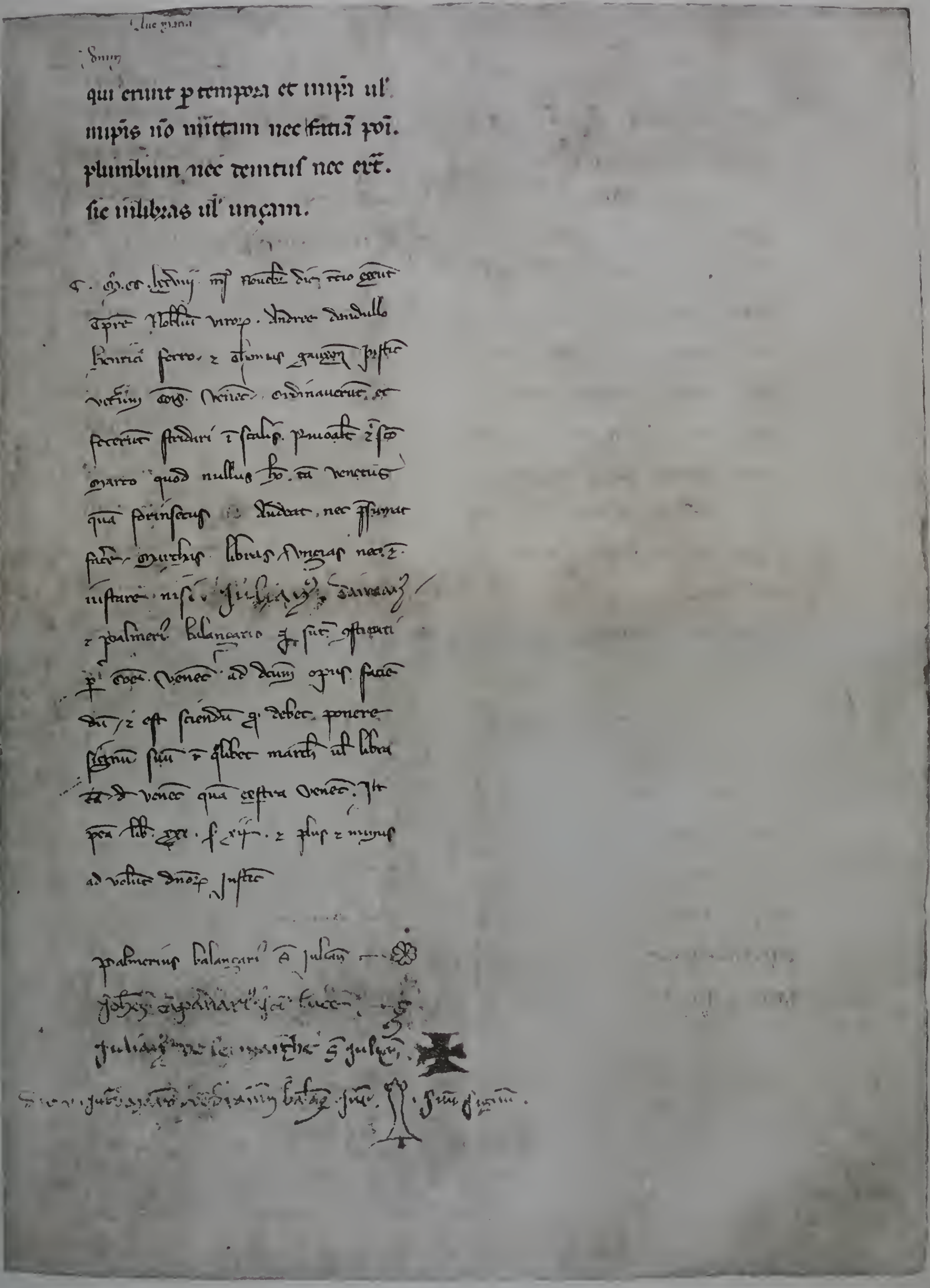
qui erunt p tempora et inp̄n ul'
mp̄s nō nittam nec fatiā poi.
plumbum nec remtuſ nec ert̄.
ſic inlibras ul' unçam.

ARCH. STATO VENEZIA - GIUSTIZIA VECCHIA, BUSTA I REG. I C. 165 A.

ELIOTIPIA MARTELLI ROMA.

CAPITOLARE DEGLI ARTIGIANI CHE LAVORAVANO I PESI DA LIBRE E ONCIE.

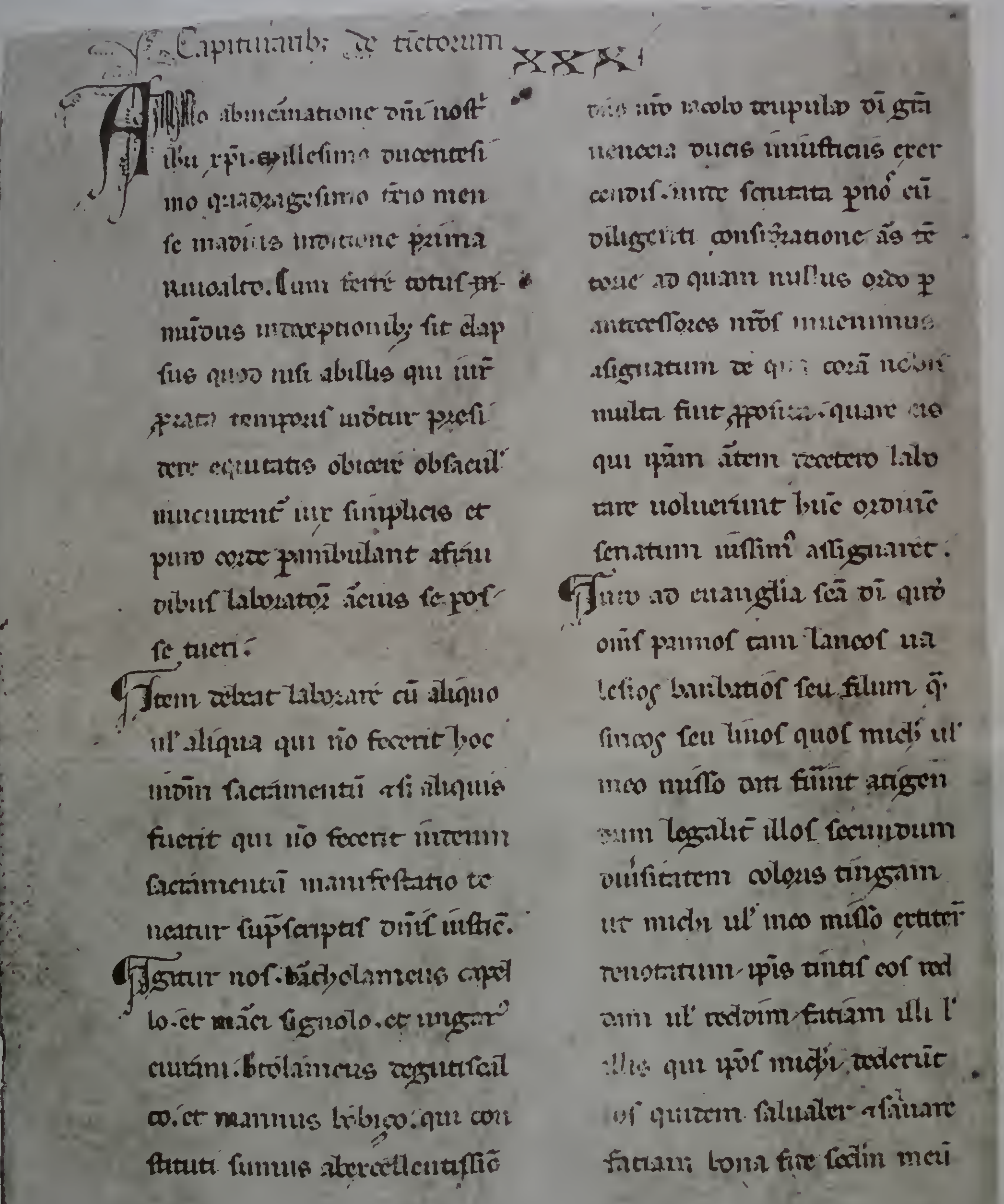
Capitularib; de tictorum XXX

Anno ab incarnatione dni nostri ihu xpi. millesimo ducentesimo quadragesimo tercio mensis madii indictione prima Riuoalto. Cum ferre totus prauidus interceptionib; sit dapsus quod nisi ab illis qui iurati temporis uidetur presidere equitatis obicere obstacul' inueniunt uir simplicis et puro corde pambulant assiduis laboratori acius se posse tueri.

Item debeat laborare cu aliquo ul' aliqua qui no fecerit hoc modu sacramenti. et si aliquis fuerit qui no fecerit iniurum sacramenti manifestatio teneatur supscriptis dnis iustic.

Igitur nos. bartholameus capello. et marci signolo. et ungaro ciutani. bortolameus reguriscal co. et marinus lebigo. qui constituti sumus ab excellentissimo dno nro iacobo teupulo di gra uenecia ducis iustitiais exercendis. inuite serutata prio cu diligenti consideratione ad te dicatione ad quam nullus ordo p antecessores nros inuenimus assignatum de qua cora nobis multa sint pposita. quare eo qui ipam artem decetero labo rare uoluerint huic ordine seriatum iussim' assignaret.

Iuro ad euangelia sca di quod omis pannos tam laneos ua lesios barbatios seu filum qui sincos seu linos quos michi ul' meo misso dati fuerint atigendum legalit' illos secundum ouisitatem colous tingam ut michi ul' meo misso extiteri denotatum ipis tintis cos red dam ul' reddim faciam illi l' illis qui ipos michi dederunt eos quitem saluabit et sanare faciam bona fide sedm meu

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/icapitolaridelle26veni

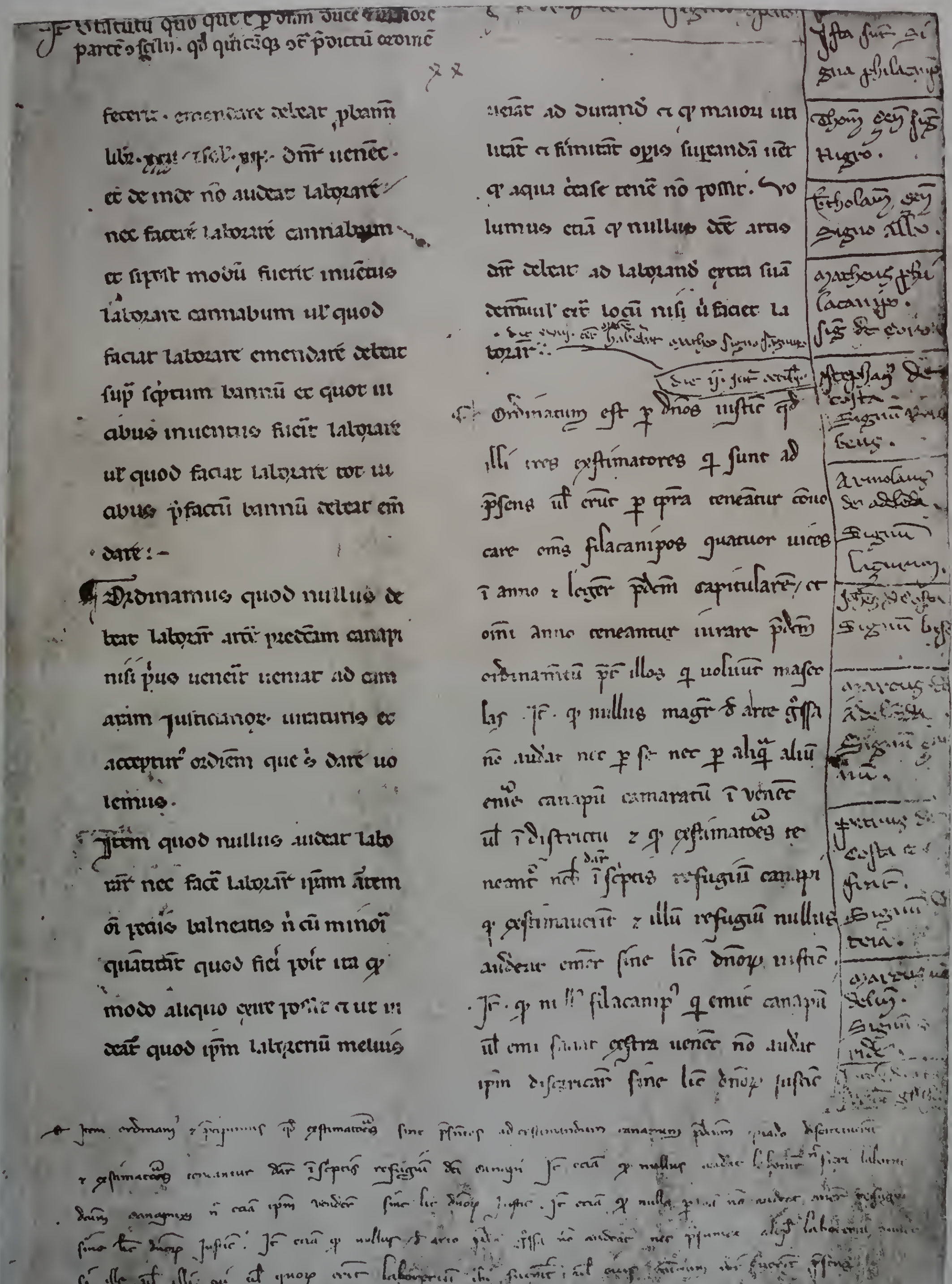
Statutu quo quilibet p dnm duce et maiore parte ꝯsilii. qd quicūq ꝯf pdictū ordine

fecerit. emendare debeat plenu lib. ... sol. ... dni ueneč. et de inde no audeat laborare nec facere laborare cannabum et supdt modu fuerit inuentus laborare cannabum ul quod faciat laborare emendare debeat sup scptum bannu et quot in abus inuentus fuerit laborare ul quod faciat laborare tot ui abus pfactu bannu debeat eni dare:-

Ordinamus quod nullus debeat laborare arte predictam canapi nisi prius ueneit ueniat ad cameram iusticiariorum. uicaturus et accepturus ordinem que s dare uolemus.

Item quod nullus audeat laborare nec facere laborare ipsam artem in terris balneatis n cu minori quantitate quod fieri posit ita q modo aliquo erit posit et ut in dear quod ipm laborerium melius ueniat ad durand et q maiori utilitate et firmitate opis supandi uet q aqua cease tene no possit. Volumus etiam q nullus de arte dne debeat ad laborand extra sua domiul extra locu nisi u faciet laborar:.

Ordinatum est p dnos iustic q illi tres extimatores q sunt ad psens ul erut p tpra teneatur conuocare omes filacanipos quatuor uices i anno et legere psem capitulare, et omi anno teneantur iurare psem ordinamentu p illos q uoluut maserlar. Itē q nullus magr de arte pfa no audeat nec p se nec p aliq aliu emere canapu camaratu i venec ut i districtu et q extimatores teneantur dar i scptis refugiu canapi q extimauerit et illu refugiu nullus audeat emer sine lic dnoꝝ iustic. Itē q nullus filacanip q emit canapu ut emi faciat extra uenec no audat ipm discaricar sine lic dnoꝝ iustic

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia, Busta 1 Reg. 1 C.129 A.

Eliotipia Martelli Roma

CAPITOLARE DEI FILACANAPE

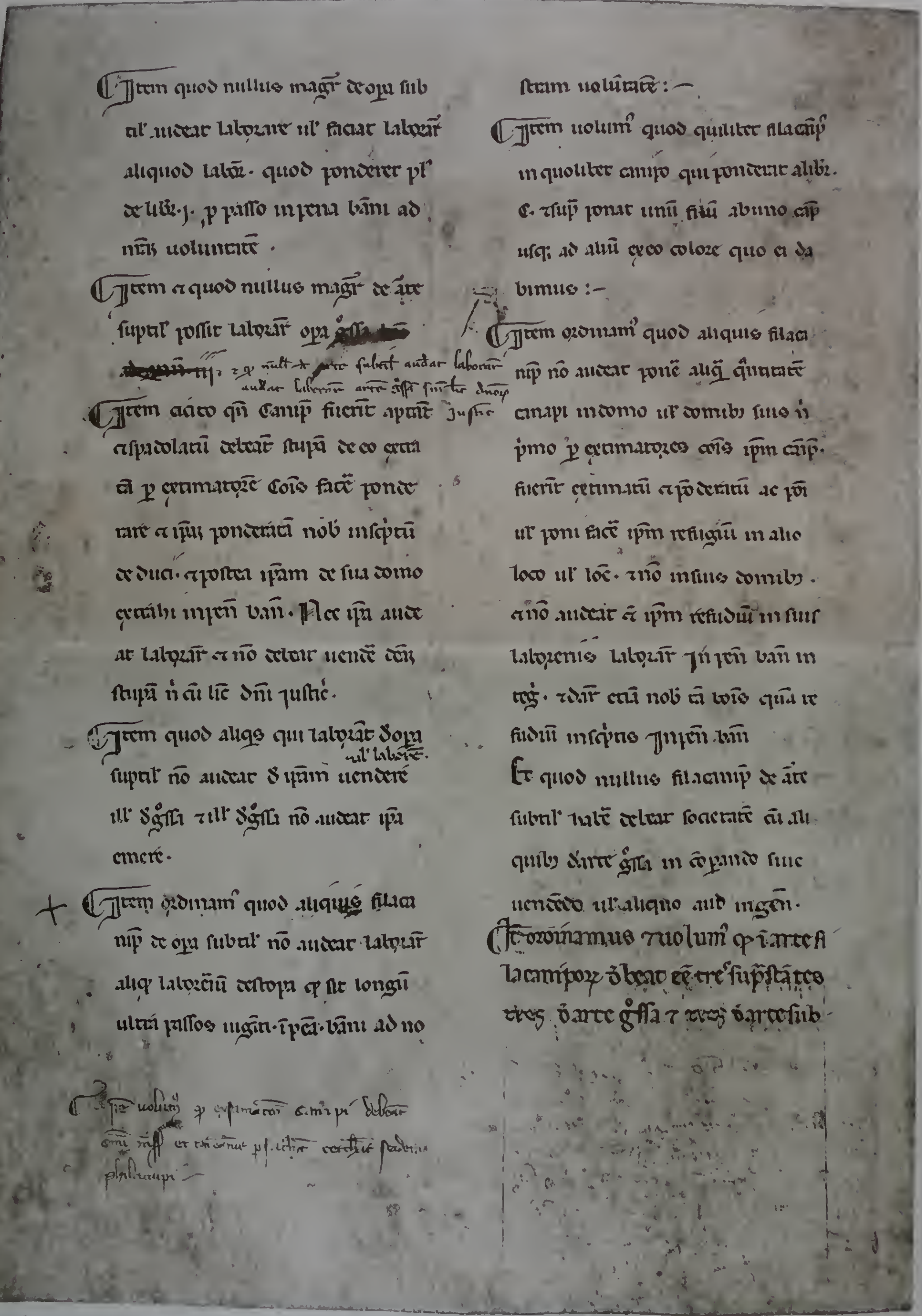

Item quod nullus magister de opere sub
tili audeat laborare vel faciat laborari
aliquod laborerium quod ponderet plus
de libra j. pro passo in pena banni ad
nostram voluntatem.

Item et quod nullus magister de arte
subtili possit laborare opera grossa [illegible]
[illegible]

Item addito quod cum canapis fuerit aptatum [illegible]
et spadolatum debeat stupam de eo extra
ctam pro extimatores communis facere ponde
rare et ipsius ponderatam nobis inscriptam
deduci et postea ipsam de sua domo
extrahi in pena banni. Nec ipsa aude
at laborare et non debeat vendere donec
stupam non cum licentia domini justitie.

Item quod aliquis qui laborat de opere
subtili non audeat de ipsam vendere
vel laborare
vel de grossa et vel de grossa non audeat ipsa
emere.

\+ Item ordinamus quod aliquis filaca
nipe de opere subtili non audeat laborare
aliquod laborerium de opere quod sit longum
ultra passos viginti in pena banni ad no

strum voluntatem :—

Item volumus quod quilibet filacanipe
in quolibet campo qui ponderat alibi
C. et super ponat unum filum a buno capite
usque ad aliud extra colore quo ei da
bimus :—

Item ordinamus quod aliquis filaca
nipe non audeat ponere aliquam quantitatem
canapi in domo vel domibus suis nisi
primo per extimatores communis ipsum canape
fuerit extimatum et ponderatum ac postea
vel poni facere ipsum residuum in alio
loco vel locis et non in suis domibus.
et non audeat de ipsum residuum in suis
laboreriis laborare in pena banni in
[illegible] et dare etiam nobis tantum de eo quantum re
siduum inscriptis in pena banni

Et quod nullus filacanipe de arte
subtili habere debeat societatem cum ali
quibus de arte grossa in comparando sive
vendendo vel aliquo alio ingenio.

Item ordinamus et volumus quod in arte fi
lacanipum debeant esse tres suprastantes
tres de arte grossa et tres de arte sub

[illegible]

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia, Busta I Reg. I C.126 B.

Eliotipia Martelli Roma.

CAPITOLARE DEI FILACANAPE

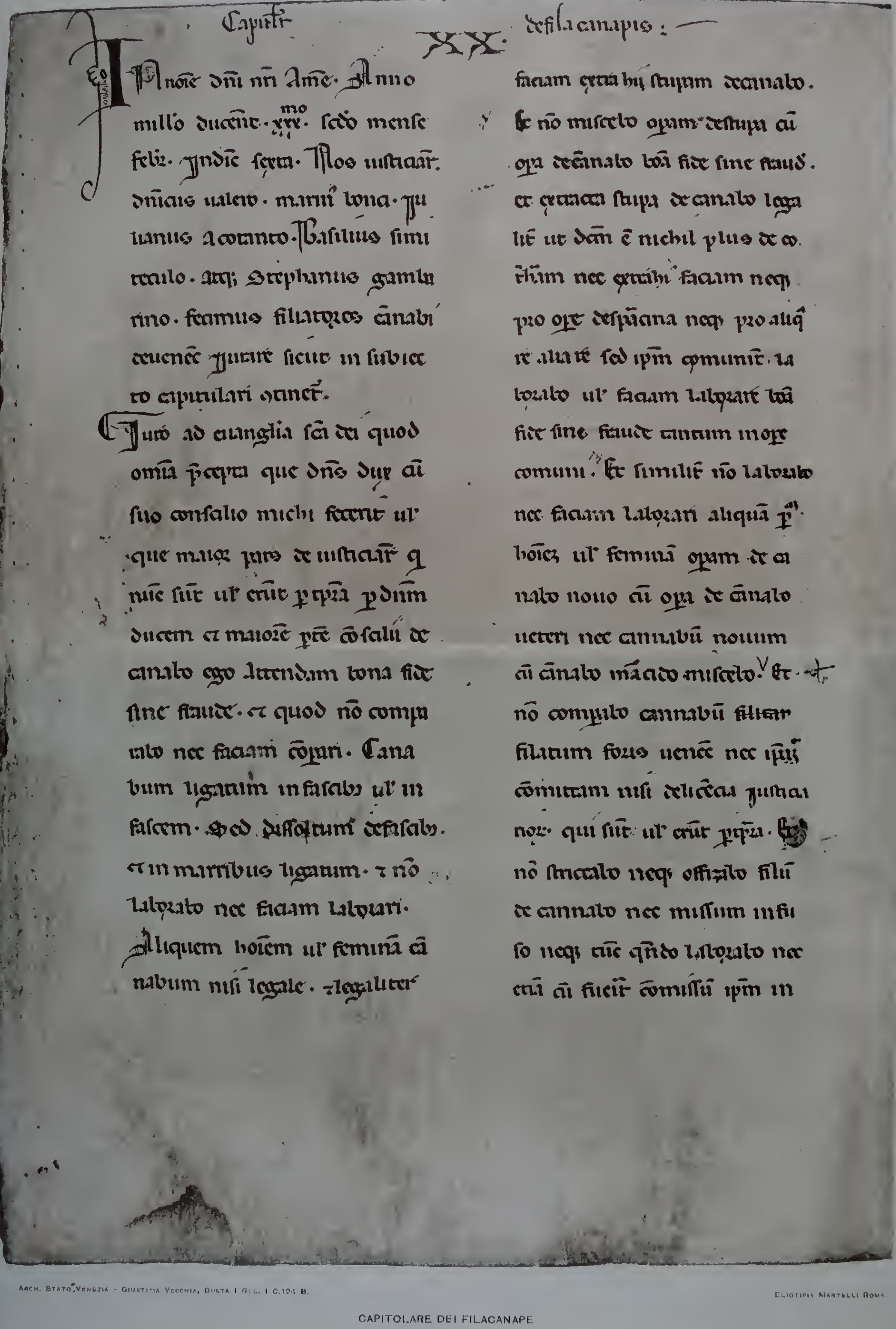

Capitl. XX. de filacanapis: —

In nomine dni nri Ihu Xpi. Amen. Anno
millo ducent. xxx. sedo mense
febr. Indic. sexta. Nos iusticiar.
Dominicus ualeso. marin. bona. Iu
lianus Acotanto. Basilius simi
teculo. atq; Stephanus gamba
rino. firmamus filatores canabi
deuenere iurare sicut in subiec
to capitulari continet.

Iuro ad euangelia sca dei quod
omia pcepta que dns dux cu
suo consilio michi fecerit ul'
que maior pars de iusticiar. q
nunc sunt ul' erunt pro tpa p dnm
ducem et maiore pte consilii de
canabo ego attendam bona fide
sine fraude. et quod no compa
rabo nec faciam compari. Cana
bum ligatum in fascibz ul' in
fascem. Sed dissolutum de fascibz.
et in martibus ligatum. et no
laborabo nec faciam laborari.
Aliquem hoiem ul' femina ca
nabum nisi legale. et legaliter
faciam certa bu stuppam de canabo.
Et no miscebo opam destupa cu
opa de canabo bona fide sine fraude.
et certacta stuppa de canabo lega
lit ut dem e nichil plus de eo.
etiam nec certabi faciam neq;
pro ope despucina neq; pro aliq
re alia re sed ipm comunit. la
borabo ul' faciam laborare bona
fide sine fraude cantum more
comuni. Et similit no laborabo
nec faciam laborari aliqua p
hoies ul' femina opam de ca
nabo nouo cu opa de canabo
ueteri nec cannabu nouum
cu canabo madido miscebo. Et
no compulo cannabu filtear
filatum foris uenet nec ipsi
comittam nisi delicetur iusticia
tor. qui sunt ul' erunt p tpa. Et
no stricabo neq; offizabo filu
de cannabo nec missum in fu
so neq; tunc qndo laborabo nec
etia cu fuerit comissu ipm in

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia, Busta I Reg. I c.124 B.

Eliotipia Martelli Roma

CAPITOLARE DEI FILACANAPE

de conpairo de aꝑo nec eciam
conparabo nec faciam cōprari
aliquid qui meam conscienciā
accusauīt qđ sit furtum. ēt si
aliqđ furtum de uenerit ad
manus meas eciam quā pote
ro manifestabo stabis dominis
iusticiariis:

Item ordinamꝰ ē p dn̄os iustic̄
qđ de roba hominis scleta uide
licet gonella guarnachia ⁊ pellis
tollant̄ sol'. xvj. ita q' de gonella
⁊ guarnachia. s. viij. ⁊ de pellis. sol'.
v. ⁊ sub intelligi cum una fir
satura. de roba uero mulieris.
uidelicet. gonella. guarnachia ⁊
pellis. scleta. cū una firsatura.
tollant̄. s. xx. ita qđ de gonell'.
⁊ de guarnachia tollant̄. s. viiij.
⁊ de pellis sol'. vj. ueruntamē p
qualꝫ firsatura addant̄ d̄. xij.
ualentes anulꝫ d̄. sup̄ repr̄senta
do illi ul' illis cui ul' quorum
fuerint. ⁊ de eis dabo ⁊ delibera

bo sine ulla fraude ⁊ si recipe
noluīnt ille ul' illis qui ip̄m
drappū in representauerint
⁊ illum forinsecū infra cōpa
gina recipiā ad laborandum
nisi prius fecerit similē sacrāmen
tum ⁊ fidelitatē dn̄o nr̄o du
ci ⁊ si sciero q' aliquis magr̄
sartore laborauerit inuenec̄
qui nō habeat factum hoc sa
cramentū. sine fraude manife
stabo iusticiariis qui sūt ul'
erunt p̄tempora. Et omnia ⁊ totuꝫ
hec qđ dn̄s nr̄ dux cū maio
ri parte sui consilii ul' maior
pars iusticiariorꝫ qui sūt ul'
erūt p̄tempora in addere ul' mi
nuere uoluerit bona fide sine
fraude attendere ⁊ obseruare de
beam. ni remāserit p dn̄ꝫ du
cem ⁊ maiorē ptem sui con
silii ul' p maiorē ptem iusti
ciariorū qui sūt ul' erunt
p̄tempora.

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia, Busta I Reg. I c. 1r6 A.
Eliotipia Martelli Roma.

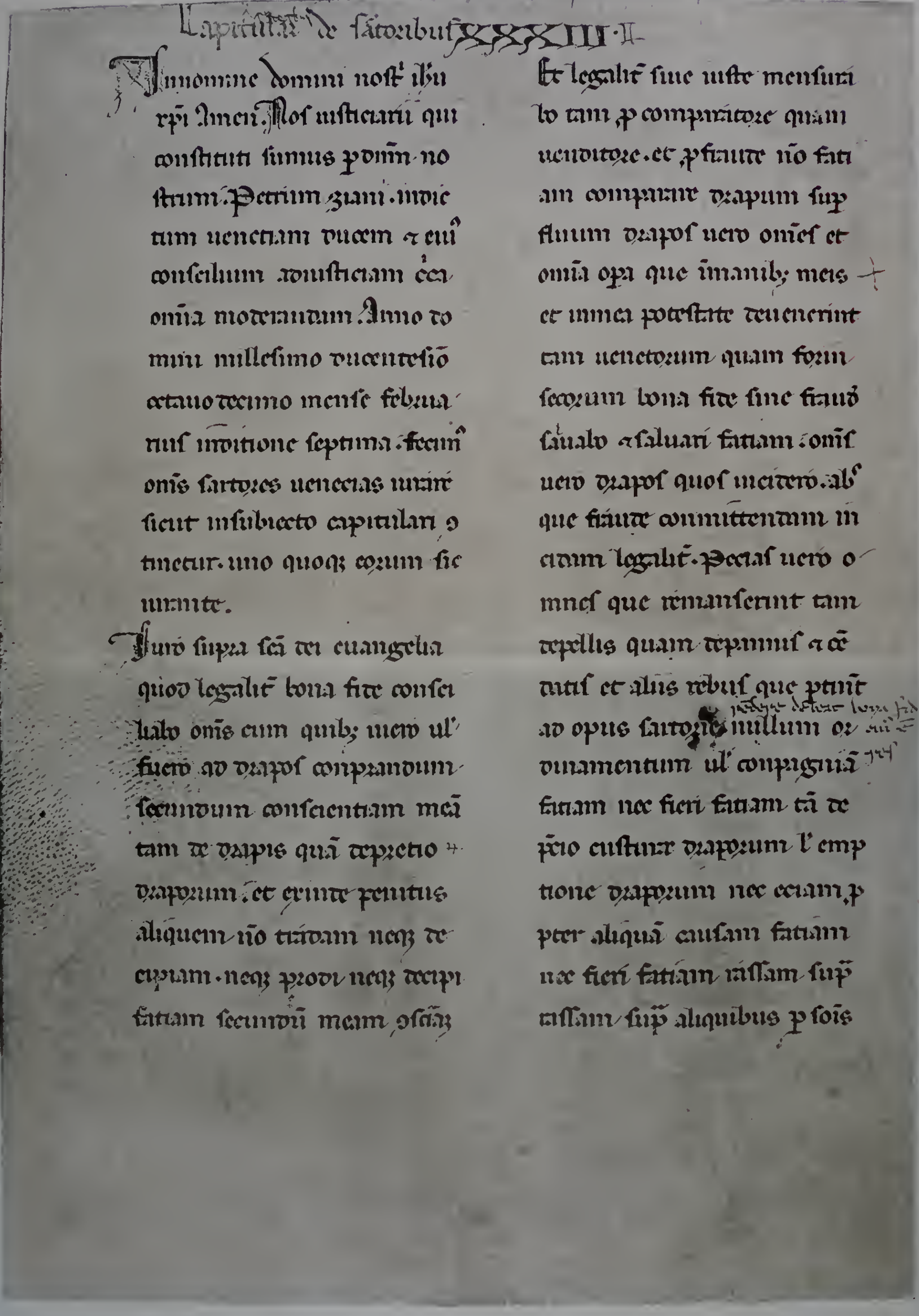

Capitulare de sartoribus XXXIII · II

In nomine domini nostri Ihesu
Christi Amen. Nos iusticiarii qui
constituti sumus per dominum no
strum Petrum Ziani inclitum
Venetiarum ducem et eius
consilium ad iusticiam eorum
omnia moderandum. Anno do
mini millesimo ducentesimo
octauodecimo mense februa
rius indictione septima. fecimus
omnes sartores Venecias iurare
sicut in subiecto capitulari con
tinetur. unoquoque eorum sic
iurante.

Iuro supra sancta dei euangelia
quod legaliter bona fide consi
liabo omnes cum quibus inero uel
fuero ad drapos comprandum
secundum conscientiam meam
tam de drapis quam de precio
draporum. et erunt penitus
aliquem non tradam neque de
cipiam. neque prodi neque decipi
faciam secundum meam conscientiam

Et legaliter sine iuste mensura
bo tam pro comparatore quam
uenditore. et per fraudem non faci
am comparare drapum super
fluum. Drapos uero omnes et
omnia opera que in manibus meis
et in mea potestate deuenerint
tam uenetorum quam foren
secorum bona fide sine fraude
saluabo et saluari faciam. Omnes
uero drapos quos incidero. ab
que fraude committendam in
cidam legaliter. Peccias uero o
mnes que remanserint tam
de pellis quam de pannis et ce
teris et aliis rebus que pertinent
ad opus sartorie nullum or
dinamentum uel compagniam
faciam nec fieri faciam tam de
precio custure draporum uel emp
tione draporum nec etiam pro
pter aliquam causam faciam
nec fieri faciam cassam super
cassam super aliquibus personis

ARCH. STATO VENEZIA - GIUSTIZIA VECCHIA, BUSTA I REG. I C. 185 B.

ELIOTIPIA MARTELLI ROMA

CAPITOLARE DEI SARTI

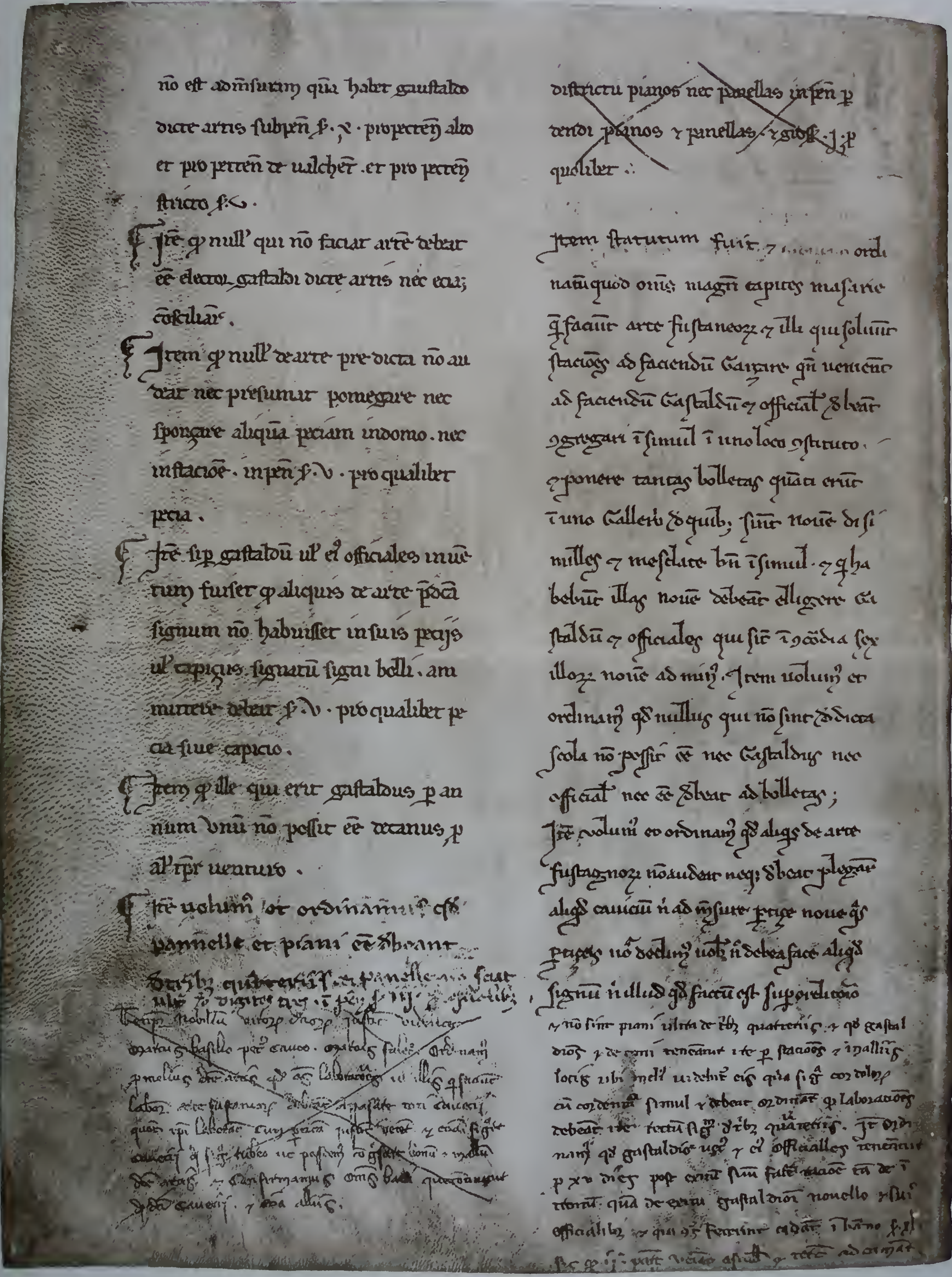

nō est admisuram quā habet gastaldo
dicte artis sub pena s. x. propter eam alio
et pro petten de walcher et pro petten
stricto s. v.

Itē q nullus qui nō faciat artē debeat
eē elector gastaldi dicte artis nec etiam
consiliar.

Item q nullus de arte predicta nō au-
deat nec presumat pomegare nec
spongare aliquā peciam in domo nec
in statione in pena s. v. pro qualibet
pecia.

Itē si p gastaldū ul eius officiales inven-
tum fuiset q aliquis de arte pecia
signum nō habuisset in suis pecijs
ul capicijs signatū signo bolli, amittere debeat s. v. pro qualibet pe-
cia sive capicio.

Item q ille qui erit gastaldus p an-
num unū nō possit eē decanus p
alterum tempore venturo.

Itē volumus et ordinamus q
pannelle et piani eē debeant
[illegible]

districtu pianos nec panellas in pena p
vendi pianos et panellas et grossos .j. p
qualibet.

Item statutum fuit et [illegible] ordi-
natum quod omnes magistri capites masarie
q faciunt arte fustaneorum et illi qui soliunt
stacionem ad faciendum [illegible] qui veniunt
ad faciendum Gastaldum et officiales debeant
congregari in simul in uno loco constituto
et ponere tantas bolletas quanti erunt
in uno Galleto de quibus sint nove dissi-
milles et mesclate bene in simul et q ha-
bebunt illas nove debeant elligere Ga-
staldum et officiales qui sint in concordia sex
illorum nove ad minus. Item volumus et
ordinamus q nullus qui nō sint de dicta
scola nō possit eē nec Gastaldus nec
officiat nec eē debeat ad bolletas;

Itē volumus et ordinamus q aliquis de arte
fustagnorum nō audeat neque debeat plegare
aliquem [illegible]
[illegible]
signum in illud quod factum est super dictum
[illegible]

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia. Busta I Reg. I C. 86 B

CAPITOLARE DELL'ARTE DEL FUSTAGNO

Capitular XI. artis de fustagnis

In nomine dei eterni amen. Anno ab
incarnatione domini millesimo ducentesimo
octuagesimo tercio mense septembris in-
dictione XII. Rivoalti. Cum
gastaldio artis de fustagnis cum
quibusdam aliis de dicta arte
cum suis ordinamentis et sta-
tutis illius artis coram nobis
Nicolao Falerio Nicolao Gradenigo
et Petro Mudacio iusticiariis communis
venire venisset supplicantes
cum instantia quatinus de auc-
toritate nostri officii eorum statutis
et ordinamentis quedam alia
addere et quedam alia minuere di-
gnaremur. Nos vero ipsorum
iustis petitionibus inclinati ea
que in suis ordinamentis et sta-
tutis addere vel minuere sup-
plicatur sibi duximus conceden-
da ne de cetero inter eos aliqua
materia scandali oriatur. Sta-
tuta ipsius artis mandavimus iussimus
copulare. que per singula duximus

exprimenda.

Item ordinamus primo quod ga-
staldio de fustagnis quatuor consiliarios
[illegible] hic debeat bonos et legales
istius artis.

Item damus licenciam gastaldioni
predicte artis cum suis officialibus
faciendi rationem inter homines istius
artis secundum quod continetur in capitulari istius artis scripto

Item damus eis licentiam ponendi
di bannum et penam inter homines
dicte artis a sol. xxx infra.

Item ordinamus quod nullus
de eadem arte conspirationem ali-
quam faciat nec fieri faciat in
dicta arte.

Item cum aliquis de eadem
arte vadit ad petendum rationem
coram gastaldione tunc gastaldio
dictus teneatur in diebus suis
audire et facere rationem isti homini et
cui intelligitur.

Item ordinamus quod gastal-
dio si non intromittat de [illegible]que

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia, Busta I Reg. I c. 70 A

CAPITOLARE DELL'ARTE DEL FUSTAGNO

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY

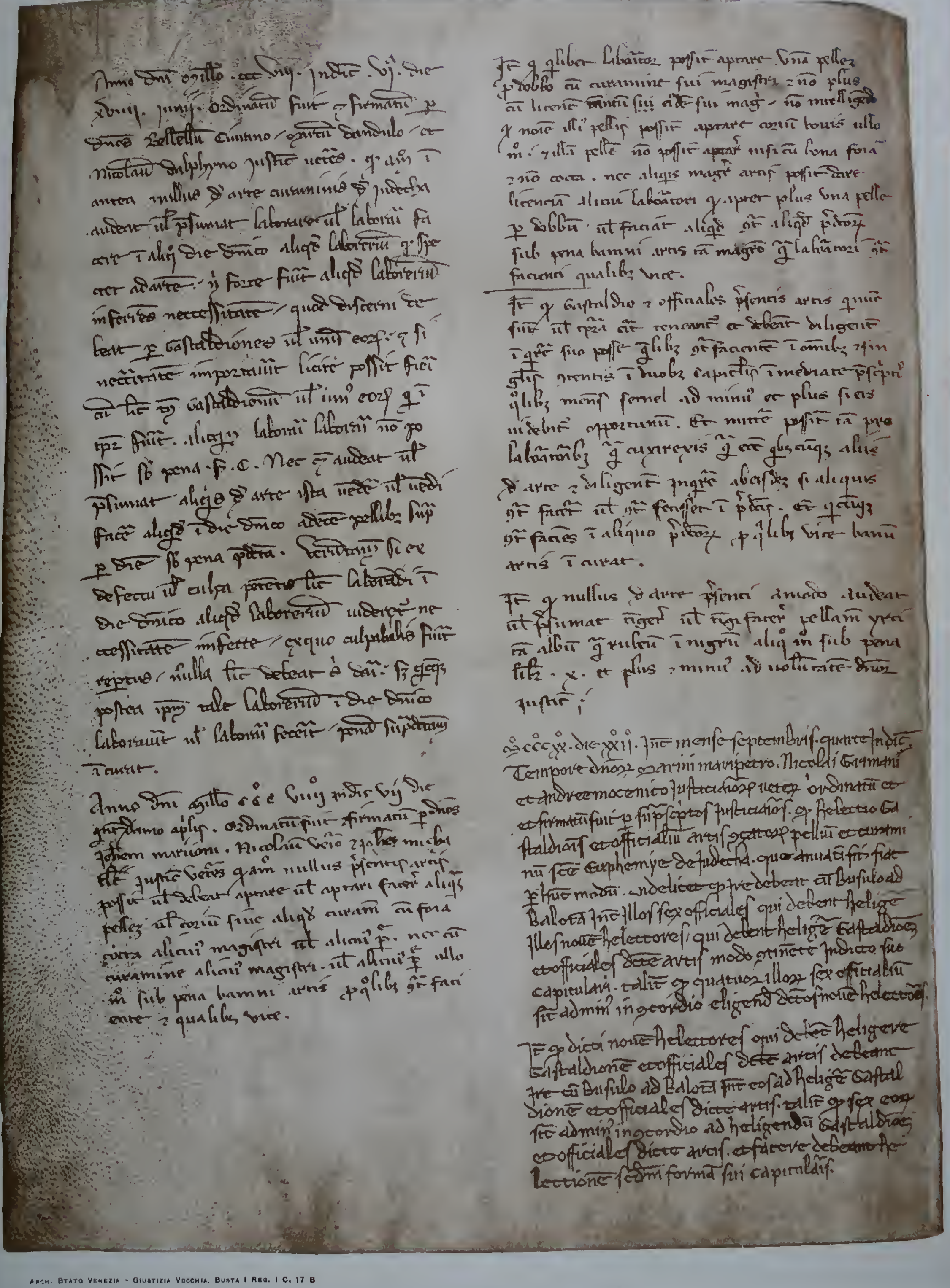

ARCH. STATO VENEZIA - GIUSTIZIA VECCHIA. BUSTA I REG. I C. 17 B

CAPITOLARE DEI CONCIATORI DI PELLI E CORAMI

[illegible]

M.CCC. Indict. xiij. die penultimo mensis Marcij.

Nos Raphael natal. Petrus Gysi et Johes de fontana Justiciar. veteres ordinam. quod aliqua persona non debeat congare nec remenare aliquos corios nec pelles in aliquo loco, nisi in Judecha, sub pena denar. xij. pro quolibet corio et pelle. De qua pena medietas deveniat ad cameram Justiciar. et alia in scola dicte artis.

M.CCC. Indict. xiij. die quarto Octubr.

Nos Marcus Faletro et Paulus Dolphyno Justiciar. veteres ordinamus quod Gastaldus et officiales dicte artis, decetero non audeat facere pastum quod facere consueverunt in die lune post pastum generale, sub pena sol. C. pro quolibet. De qua pena medietas deveniat ad cameram dominorum Justiciar. et alia deveniat in scola dicte artis.

[illegible]

[illegible]

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia. Busta I Reg. I C. 18 A

CAPITOLARE DEI CONCIATORI DI PELLI E CORAMI

M CCC ... die xi februarii. Nos Marinus Faletro, Blasius Venerio et Paulus Dolphyno iusticiarii veteres ordinamus quod omnes solarii qui signant solas et faciunt signare teneantur et debeant [illegible] solas signare et signari facere super [illegible] bene et legaliter cum calamerio bullato bulla [illegible] pena [illegible] artis pro qualibet pecia et nunc ad voluntatem gastaldionis et suorum officialium, et sole non signate [illegible] in huius ... pro transfusum. Die eodem

Item ordinamus quod aliquis puer a xiiii annis infra non debeant accipere super se ad laborandum aliquem laborerium qui pertineat ad dictam artem. Et magistri dicte artis etiam non debeant dare eis ad laborandum super se sub pena [illegible] et banno artis. Sed debeant dicti pueri qui erunt infra dictam etatem laborare cum magistris ad annum vel ad mensem [illegible] ad ebdomadam seu ad diem.

Currente anno domini millesimo ccc secundo mense februarii die xviii intrante tempore nobilium dominorum Marci Ystrigo, Andree Geno et Andree Marcello iusticiariorum veterum volumus et ordinamus quod quelibet persona que mittet pelles ad ruminandum non debeat nec audeat mittere aliquam ad ruminandum que sit bene aptata sub pena denariorum xii pro qualibet pelle quociens contrafecerit. Sed illas que non erunt bene aptate possit et debeat mittere ad ruminandum sicut placet eis.

Anno domini millesimo ccc quarto mense madii volumus et ordinamus quod amodo in antea aliquis gastaldio istius artis ab exitu sue gastaldie usque ad quinque annos tunc proximos completos non possit esse gastaldio secundum morem aliorum officialium artis et gastaldio scole amodo debeat eligi uno anno a latere sancti Marci et alio a latere Rivoalti tamen non de solariis de scola.

Millesimo ccc vii indictione iiii die primo iulii [illegible] dominorum Nicolai de Fano et Crescii Canaulo iusticiariorum [illegible] ordinatum fuit per eosdem quod quilibet solarius debeant habere suos kalamerios bonos et legales signatos [illegible] pro illis qui non fuerint quod desuper quilibet patronorum debeat signari facere ad cameram iusticie et nullus audeat aliquid contrafacere signum alterius sub pena soldorum v pro quolibet kalamerio sine signo invento.

Millesimo ccc v indictione ~~quinta~~ quarta mense octubris die ~~viii intrante. Nos Petrus Canonaio et Iohannes Michael iusticiarii veteres volumus et ordinamus pro bono et utilitate scole et principii artis quod si electio gastaldionis et officialium fieret in mense [illegible] fieret per totam scolam. Si autem dicta electio fieri debeant per istos fuit factum per istos pro aliquo dicto. S. die dominico proximo ante festum conversionis sancti Pauli.~~

Millesimo ccc vii indictione vi die xiii octubris cancellatum fuit capitulum immediate precedens de mandato dominorum Nicolai Canudo et Marci Dolfino iusticiariorum veterum tercio absente [illegible] iusta [illegible] bonum dicte artis ut quando electionem officialium facere possint ante festum per xii dies sicut prius facere solebant.

Arch. Stato Venezia - Giustizia Vecchia Busta I Reg 1 c. 7 a

CAPITOLARE DEI CALZOLAI

. v. 26 plates # 14016

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO—5, CANADA

14016